

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Junius' 21 - dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Londonban, a' London nevű kávéházban fényes vendégséget adott Jun. 16 - dikán *Rainsford* (régen Anglus Májor, most *Hayti* Királyi General-Lajtnánt). Sok olyan emberek jelen voltak ezen vendégségben, a' kik örvendenek ezen új Királyság' felállításának. Számos pohárköszönések után felállott a' mindjárt nevezett vitéz Gen. Lajtnánt úr, 's a' *Hayti* Király I-ső Henrik egészségiért egy poharat kiüresítvén, azután elragadtatásig buzgó beszédet tartott, a' melyben egyebek között ezeket mondotta: — “

„Én szeretem *Hayti* (S. Domingo)' szigetének lakosait; vélek egygyütt tsatáztam azokban a' ditsósséges hadakozásokban, melyeket ők a' szabadságért és függetlenségért folytattak. Ha még valaha szükségem talál lenni szolgálatomra, mindenkor egy hűséges katonájokat fogják bennem feltalálni (*Hurrah!*). Ifjúkoromban válaltam nállok szolgálatot, 's az ő bőkezűségek gazdagon vissza fizette szolgálataimat. Midőn én ennek a' szeretett szigetnek ügyit védelmeztem: az igazságnak és szabadságnak ügyiért tsatáztam, melly a' legbetsesebb ügy egy Anglusnak szívében (*Hurrah!*) véghetetlen (*Hurrah!*). Frantzia ország, mikor Respublika volt, szabaddá tette *Hayti* szigetét. *Bonaparte* ismét békót akart tenni annak

lábaira: hanem a' Mindenhatónak villám-lásai megoltalmazták őket ettől az új szerentsétlenségtől. Nékem szerentsém volt őket a' tsatázásokban vezérleni; 's azok között a' 70,000 emberek között, kiket az ő elnyomóik, külömbkülömb időkben Frantzia országból ellenek a' szigetre küldöztek, igen keveseknek volt az a' szerentséjek, hogy hazájokat többé megláthattak volna. A' *Hayti* lakosok olyan nemzetet tesznek egygyütt, a' melly belső egygyességben kíván élni Nagy Britanniával, és én azal bizelkedek magamnak, hogy a' mi Országlószékünk (t. i. az Anglus Országlószék) nem fog hátrás lenni ezen *Hayti* nemes lelkű nép' függetlenségének megesmérésében. *Hayti* szigetét 40,000 fegyveres és jó fenytékhez szokott emberek védelmezik; 's a' sziget' belső oltalmazó készülétei olyanok, hogy azt megtámodhatatlanná teszik. Ha vakmerő bátorságra vetemedő ellenségek őket még egyszer meg találják támadni, nem fogja azok között többé egy ember is meglátni hazáját, tsak hogy hírt is vihette a' történet felől!“ — (Ezen beszéd közben elő mütogatta 's felolvasta a' társaság előtt *Rainsford* azokat a' szép bizonyosság leveleket is, melyeket néki az ő vitéz magaviselete 's a' *Hayti* nép eránt mütatott érdemeire nézve, a' *Henrik* Király' külső dolgokraügyelő Ministere Gróf *Limonade* 's az ő Nagy Czeremoniáriusa Gróf *Louis*

akkor adtak, mikor az ő General-Lajtnantja *Rainsford*, mint Ánglus Májor, ismét vissza tért Ángliába). — Beszédjét ezeken a' kifejezéseken végezte *Rainsford*: — „Éljen a' *Hayti*' függetlensége! Adja isten, hogy azt nem soká a' földnek minden Hatalmasságai esmerjék-meg!“ — (Ekkor ismét elkezdődött az örvendező *Hurrah!* kiáltozás).

Rainsford után a' *Henrik Király*' (*Residens* név alatt) Londonban lévő Követségi Agense 's az *Ambigue* nevű ujság' kiadója *Poltier* mondott-el egy megköszönő beszédet, a' melyben így fejezte-ki magát: — “

„Májor *Rainsford*nak *Hayti* Generál-Lajtnántságra lett emeltetése, szájjalbeszélő bizonyosága a' *Hayti*' Király ő Felsége ítélet-tételbéli nagy tehetségének, 's nagy lelkeségének, mellyel a' maga hűséges szolgálót megjutalmazni tudja. Eleinten annak a' kínos állapotnak szemmellátó tanuja lévén, melybe a' *Hayti* népet a' Frantzia nemzeti gyűléseknek azon végzése helyheztek vala, a' mellyek azt most szabadnak lenni hirdették 's az anyahaza ellen való fegyverfogásra fogatták, majd ismét azt javasolták neki, hogy magát annak bortsássa alája, mind ezeknek mondom szemlélője lévén, látta végezetre (t. i. *Rainsford*) hogy ez a' nép eltökeltette legyen magát arra, hogy magát szabaddá tegye, és ne engedje a' maga állapotját az egymással ellenkező részek által, mint a' ki-és bé-folyó tenger által, ide 's amoda hanyattatni. Látta, hogy a' *Hayti* lakosok ebben a' rettenetes tusakodásban miként tétettetnek-ki a' felmérge-sített vérszomjúzó kutyák' dühösségének, 's miként kénytelenítettnek ezer kínok között kiadni a' lelkeket. Tudja a' világ, hogy miként tettek ők semmivé a' magok ellen-ségeiket 's azokat a' hajdan hatalmas és meggyőzhetetleneknek tartatott seregeket, a' mellyek már *Ásiában* a' *Sidney Shmidt*

és egy maroknyi Ánglus sereg' segedelmével *Ghezzar Bascha* által ismeg yőzettek vala, miként tettek mondom ők semmivé mind ezeket a' seregeket a' *Christophe* és *Dessalines* vezérlések alatt, a' kikkel Ángliának tengeri és szárazon való ereje is öszvetsatoltatva vala? —

„Generális *Rainsford* ditsekedhetni fog valaha azzal, hogy egygyik volt azok közül, a' kik *Hayti* a' maga függetlenségének megszerzésében leghathatósabbban segéltek, a' melly függetlenség, ha szintén még nintsen is mindenek által közönségesen megesmertetve, hanem, a' mi a' valóságot nézi, meg van ám esmertetve azon kereskedés által, a' mellyet ezen szép szigeten, az új világnak ezen paraditsomával, már most minden nemzetek folytatnak. Kevély vagyok azzal, hogy itt, mint a' *Hayti* Király ő Felsége' Nagy Britanniában lévő Követségi Agense, elmondhatom azt, hogy az előmbbe szabott utasítások szerént meg nem szüntem iparkodni azon, hogy Nagy Britanniának Országlószéket és lakosait meggyőzhessem a' felől, hogy I-ső *Henrik* Király minden szomszéd nemzetekkel legkülönösebben pedig az Ánglus plántatartományokkal, szigetekkel, legjobb barátságban élni kíván, a' kereskedést annak legszélesebb kiterjedése szerént, még magával Fr. országgal is, virágoztatni kívánja, 's magát a' más országok' dolgaiba, telyességgel belé nem elegyíti. “

Barbaros szigetéről kedvetlen tudósítások érkeztek *Londonba*. *Bridgetown* városában Aprilis' 14-dikén éjfélkor a' dobosok minden utzákon egyszeriben lármát vertek, 's a' megijedett lakosok között azonnal elterjedett ez a' hír, hogy a' tzu-korföldeket mivelő Szeretsen rabszolgák ket vidékeken uraik ellen feltámodtak, 's a' támadást uraik' házának özszerontásán, 's a' tzu-korfőző üsteknek 's egyéb ahoz tartozó készülteknek özszerontásán kezdették-el. Kato-

naságnak kellett ellenek menni, a' melly reájok tüzet adván, sokak megsebesedtek, sokak elfogattak, 's a' többek elszéledtek. A' megsebesedett Szeretsenek számát 8 vagy 9 százra is, a' házak' számát pedig, a' mellyeket széllyelverettetésekig lerontottak, 41-re teszik.

A m e r i k a.

Brasiliából, Rio - Janeiro városából azt írják, hogy *Portugalliának*, az 1792-dik esztendő-től fogva elmebeli nyavajában lévő 's a' miatt az Országlás' foglalatosságait sem folytatható Királynéja a' múlt Mártzius' 20-dikán meghalálozott. Ez az idvezült Felseg az 1734-ik esztendőben Deczember' 17-dik napján született; a' férje volt III-dik Péter; ettől özvegyen maradt 1786-ban; kevés híján 82 esztendőt élt; a' fia *János Mária József Lajos*, ki a' valóágos Régenai foglalatosságokat, VI-dik *János* nevezet alatt, az 1799-dik esztendő-től Julius' 15-dik napjától fogva folytatja, és már életének 50-dik esztendejébe lépett, most anyjának halálával felvette a' Királyi Titulust, 's már mint Király úgy folytatja az eddig Régenai név alatt folytatott Országlást.

Lisabonból számos *Portugalliai* fegyveres seregek érkeztek-meg *Rio-Janeiróhoz*, mellyek azonnal útnak indítottak *Buenos Ayres* felé, *Jamaikába*.

Spanyol országra nézve az a' kedves hír érkezett *Londonba*, hogy *Mexikó*-ból, 9 hónapokig tartott útozás után megérkeztek 7000 öszvérek, a' mellyek jó vert pénzel voltak terheltetve, *Verakruzba*, hogy onnét *Európa* felé tovább indítottassanak. Utjokban néhány versben megtámadták ezen öszvéreket az insurgensek, de nem foghatták-el őket. Ezen kintsből, már által szálított *Junó* nevű *Anglus* Fregát 2 millió Piastereket bizonyos magánostulajdonosok' számára.

A' Szabad *Amerikai* Státusok és *Nagy Britannia* között, most barátságosan foly-nak a' politikai és kereskedésbeli minden

dolgok. A' legújabb levelekben, mellyek *Amerikából* érkeztek, említik, hogy néhány *Amerikai* tisztek, kik a' Középtengeren lévő *Amerikai* hajós seregtől érkeztek haza, nagy ditsérettel beszélnek, hogy mely jól fogadták az ő hajós seregeket az *Anglusok* a' *Gibraltári* kikötőhelyben, és hogy ők kiváltképpen ezen jó szívvel való fogadtatásnak köszönhetik azt, hogy az *Algiriai* tolvaj Státus ellen nem régen tett expeditziójok oly szerentsésen végződött-el, mint már más alkalmatossággal megiratott. — A' mi azonközben az *Amerikai* hajós seregek ezen szerentsés próbatételét illeti, ennek gyümöltseivel nem sokáig lehetett élni, minthogy a' nevezett Fejedelem, mint erősítik, már kihirdette, hogy ő ezt az egész kötetet semminek tartja.

A' mi a' *Spanyol* országgal való környűllállásokat illeti, ezek még most is oly villongók, hogy az *Amerikai* újságok szerint talán már eddig sem haladott volna az ezzel való hadakozásnak elkezdődése, ha ennek, részszerént tulajdon magával részszerént pedig az ő elpártolt *Amerikai* tartományaival ilyen bajlódása nem volna. Hogy mitsoda neheztelése lehessenek *Spanyol* országnak az *Északi Amerikai* Szabad Státusok ellen, már ez más ízben eléggé megmagyaráztatott.

Hogy *Bonaparte József*'s átaljában a' sok *Bonapartisták*, a' kik *Északi Amerikában* kerestek megmaradásra való helyet magoknak, oda sok kintsét vittek, már ezt meg lehet hinni, hanem az, a' mit régebben írták felőllok, hogy ők *Kanadának* határai mellett egy különös szabad státust formáltak volna, ez, még eddig meg nem valóágosodott; és átaljában vévén a' *Bonapartisták* nem is találtak ezen *Respublikai* gondolkodású nemzetnél oly barátságos fogadtatást, mint a' milyennel magokat talán ketsegették; ott csak a' tiszta *Respublikai* gondolkodású *Frantziákat* betsűlték nagyon: a' *Bonapartistákat* ellenben inkább csak lágymelegséggel és meg-

vetéssel szemlélték; különös mérgeződéssel viseltettek a' Respublikai gondolkodású Amerikaik már jó időtől fogva nevezetesen *Talleyrand* és *Fouché* ellen, kikről azt tartották, hogy nagyon tulajdon-haszonkereső és ingadozó, most erre majd amarra hajló-gondolkodású emberek legyenek.

Afrikai ragadozó Státusok.

Az alatt, hogy a' *Nápolyi* újságok az Afrikai tolvajokkal az Anglus Admirális *Exmouth*' közbenjárása által kötött békekesség Aktáit egészen kiadván, azokat örvendezve magasztalják, a' Jun. 8-dikán kijött *Florentzai* újságlevelek ellenben ugyan akkor, igen szomorú történetről írnak, a' melly e'képpen adatik elő egy *Livornóbol* Junius' 4-ikén indult levélben: —

„*Villano Giacomo* úr, ki, mint a' *Lugi* nevű hajónak Patronusa, a' múlt Februárius vége felé, innét Anglus zászlóval kivezett vala, ide (*Livornóba*) néhány napok előtt ismét vissza érkezett. Az Afrikai partrol *Bonábol*, melly az Algiriai Fejedelem' birtoka alá tartozik, 13 napok alatt jött-meg. Kláris (kaláris) halászás végett ment volt oda. Ő beszéli, hogy Május' 23-dikán valami 350 külömbkülömb nemzetbeli hajók tartózkodván a' *Bonai* partok mellett, 's az emberek, mint közönségesen szoktak volt, kláris halászásban foglalatoskodván, a' mondott napon naplementekor, egy ágyúlövés által való jeladásra valami 5000 fegyveres emberek kirohantak a' városból, a' kik között lovasok is találtattak, 's a' partokon elszéledve lévő hajós legényekre estek, 's legkisebb nemzeti külöbségnélkül össze vagdalták őket. *Vilano* maga is csak annak köszöni életben való megmenekedését, hogy ő éppen ekkor szerentséjére a' várostól nagyobb távolságra oldalfélt lévén, három más útasokkal egygyütt a' hajóhoz észrevétel nélkül vissza lopta magát, 's arra felkapván onnét azonnal elevezett, de minden halászó 's egyéb készületei ott marad-

tak. Az összevagdaltatott emberek' száma, a' mint hozzá vethet, valami 300-ra telik, a' többek pedig valami 100 hajókkal egyetemben a' tolvajok' ragadományává lettek. A' *Bonai* Anglus Vice-Konzul' ötse is megsebésedett, 's szaladás által iparkodott életét megtartani, de nem tudják, mi történt véle. Kétségbehozhatatlan dolog, hogy maga az Algiriai Országlószék is részese volt ennek a' gyalázatos vérontásnak, minthogy az alatt, míg az öldöklés tartott, megszűnés nélkül tüzeltek a' *Bonai* sántzokrol az ágyuk a' hajókra.

Tuniban nevezetes támadás történt az ólta, hogy a' Fejedelem a' keresztény uralkodókkal békességre lépett. Az ott lakó Török katonaság Május' 1-ső napjára viradó éjjel a' Fejedelem ellen felkelvén, őtet az uralkodásból levetni 's az ötsit helyébe tenni akarta, de célzását el nem érthetvén, pusztítás által akart bosszút állani. Néhány házat, mellyek között volt a' Kormányozóé is, felprédáltak, 's azután a' bástyákon lévő ágyukat bészegezvén 's az ott talált puskaport a' tengerbe vetvén, magok a' Fejedelemnek 10 hajóira, mellyek a' kivezésre éppen készen állottak, felültek, 's onnét még azon éjjel kiveztek a' gonoszok, 's a' Török partok felé vették útjokat. Keserves fog azoknak a' kereskedő hajóknak sorsa lenni, kiket ezek a' vérengző emberek előtalálnak. Vagy kettő a' gyilkosok között még a' pusztítás közben elfogattatván, megöletett; még tömlötzben is vagynak néhányan.

Frantzia Ország.

Nem igaz, így ír a' Londoni Miniserialis újság, hogy *Lafayettét* 's a' fiát elfogták volna Frantzia országban. — *Caulincourtot* sem foghathatták-el, mert ő, a' későbbi tudósítások szerint, Amérikában van. — Ugyan ott van már az a' nevezetes Generális *Clauzel* is, a' ki a' *Bonaparte*' visszajövetelekor *Bordeaux* városában 's a' *Pireniumi* vidékeken vezérkedett.

Ugyan ez a' Londoni Ministeriális újság erősíti, hogy azon fizetésnélkül lévő 46 Frantzia tiszték közzül, kik a' támadókat *Grenobelnél* vezérlették, még tsak egygyetlenegy is el nem fogattatott, a' melly ügy történt, hogy ők, minekutánna a' próbatételnek füstbemenetele után a' parasztokat *Evains* felé meglehetősen jó rendel vissza vezérlették volna, útjokat ők magok egyenként, külömbkülömb vidékek felé vették 's minden felé szélyel osztotak.

Grenobléből azt írják, hogy *Didiérnek* egy czimborás társára a' nemzeti örző seregek egy házban reá találván, ő a' ház fedelén útat veszteni iparkodott: hanem valamelyik jó lövő katona reá lövén, úgy levette onnét, mint egy madarat. — *Londoni* írók beszélnek, hogy ezek a' Grenobeli támadók, hogy pénzre szert tehessenek, még a' *Hollandiai* volt Királynéhoz (*Bonaparte Lajosnéhoz*) is hozzáfolyamodtak volt: de ez mindenekről tudósította a' Páriisi Politziai Ministert.

Libry-Bagnano nevű Grofot Május' 22-dikén, megbélyegeztetésre, a' pellen-gérre való kiállásra, 's 10 esztendei kén-telen munkával összekötöttett fogságra ítelt a' *Lyon*i ítélőszék. Éz egy régi familiából való ember; régi ősei közzül többek viseltek fő hivatalokat a' Toskánai Udvarnál 's más Olasz Udvaroknál. *Bonaparte* alatt fő személyt jádzott; tulajdon költségén néhány Regementeket állított fel, 's azokat kommandírozta is. Mikor az ítéletet felolvasták elétté, elájult.

Azon öt millió Frankokra nézve, mellyeket a' Státus ezen esztendőre az April. 28-dikán meghatározott törvényszerént

a' Catholicus papság' állapotjának megjobbítására ad, olyan rendelést hirdettetett - ki Jun. 3-dikán a' Király, hogy egy milliót a' Seminariumokban 1000et új Stipendiumokra, három és fél milliót a' Kanonokok, másod rangú papok, Sukkursalisok, 's Vikariusok' fizetésének megnagyobbítására fordítsanak. Fél milliót tegyenek fére, mint tartalékot.

Az Ürnapi processióhoz nagy és fényes előrevaló készülétek tétettek Párisban. A' Pairek' kamarája a' *Luxemburg* nevű kastély főbb kapuja előtt igen drága oltárt állítottatott - fel a' maga költségén.

Dijonban külömbkülömb személlyek megíteltettek ki 8 ki 10 esztendei számkivetésre azért, hogy a' népet fellázzasztani iparkodtak, noha semmi nem lett is iparkodássokból. Több más bünösök, a' kik azért tétettek fogságra, hogy a' Királyi seregeknek *Grenobelnél* történt szerentsés győzedelmeskedésekért ott *Dijonban* tartatott *Te-Deum-éneklését* 's harangok megvonattatását megakadályoztatni akarták, most várják a' megíteltetést.

Nagy Lotteriai Sorsvonás.

A' Csehországban lévő *Czernovitz* nevű uradalommal összekötöttett lévő pénz-nyeréseknek e' hónap' 17-ikén történt első rendbéli kivonásában, ezek a' számok tettek a' nagyobb szerentséket: — a' 71,195 nyert 40,000 forintot, és azt megelőzik 745, és követik ugyan ennyi nyertes számok. — A' 47,165 szám nyert 10,000 — az 56,916 nyert 5000 — a' 117,841 és 140,725 számok közzül pedig mindenik 1000 — 's a' 34,385 — az 52,367 — 136,260 — és a' 139,162 számok közzül mindenik 500, forintokat nyert.

Junius' 19-dik napján adtak Szász forint Huszaspénzért 269 1/4 forintot Váltótzedulában. Egy Császári aranyért 12 fl 30 kr.

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok.

A' Magyar Kurir' 49 - di k darab jához.

Magyar Ország.

A' Pesten Junius' 15 - dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Szerdán Jun. 12 - dikén ment végbe a' Pesti Reformata Gyülekezetnek jeles öröme az azon különös inneplés, melly az új Templom talpkövének letételére volt rendeltetve. E' végre a' Fő Elöljárók alázatosan megkérték a' Palatinusnét Ö Fő Herczegségét, ki is magát kegyesen megígérvén, delután öt órákor az új Templom fundamentomaihoz megjelent. — Nemcsak az Ekklesiának főbb tagjai: hanem a' Nemes Vármegyének, és Városi Tanátsnak Előke-lő Tisztjei is jelen lévén, tisztelettel fogadtak a' Fő Herczegnét, és a' Fő Curátor Ur bemutatva Ö Fő Herczegségének azon Czín Táblát, mellyre Karacs Ferencz Rézmet-tző Ur igen szépen felmetszette a' következő I.ást:

A' száz harmincz esztendei szomorú
porában
és hamvaiban feküdt Helvetiai Val-lást Követő

Pesti Reformata Ekklesia
Isten ditsőségéhez való buzgóságából
ennek a' Templomnak építését az
Ur nevében elkezdette

Fels. I. Ferentz

Austriai Császár és Magyar Király
Kegyelmes uralkodása alatt.
Le tette e' Fundamentom követ ennek
az Ekklesiának Fő Tagja

H e r m i n e

Csász Kir. Herczeg Aszszony Holz-appelnek és Schaumburnak Örö-kösse

J ó s e f

Csász. Kir. Herczeg, Austriai Erz Her-czeg Magyar Ország Palatinusa Éle-te Párja

R. Sz. B. Gróf Széki Teleky László
Ur Fő Curator

Fő Tiszt. Superintendens Báthori Gá-bor

és Tiszt. Kleinmann Károly Prédiká-tor Urak' idejében.

M. DCCCXVI. a' hatodik Hónap' XII-dik napján.

Ezen Irásnak Atlacra nyomtatott más-sát a' Fő Curator Ur a' Fő Herczegnének bé-mutatván, Fő Tiszt. Superintendens Ur a' táblát felvette, 's a' kömivességhez kíván-tató ezüst kánnállal és kalapáttal előre indúlt a' fundamentumhoz, hova a' Her-czegné a' főbb késérőkkel lemenvén, mi-dőn az említett táblát a' kő ládába, ezt pe-dig a' kirendelt helyre letenné 's a' kanál-lal maltart vetne, 's a' kalapáttal megve-regetné, a' Néző sokaságnak háromszori Éljen kiáltásával tiszteltetett meg. Ennek vége lévén a' sátorba visszatért, és kevés múlatás után a' fő Uraságok és Aszszony-ságok által kísértetvén Budára vissza tért. Ezen kegyes leereszkedése minthogy minden sziveket örömmel eltöltött, ki nem mond-hatni, melly sok áldás követte. —

~~~~~

Ts. Ns. Vas Vármegyében Szombathe-lyen Máj. 29 - dikén tartatott a' Tisztválasz-tás Méltóságos Gróf Cziráky Antal Ad-ministrátor Ur ő Nagysága előlülése alatt. Különös megegygyezéssel T. Szabó Ig-nác z Királyi Tanátsos Ur Első Vice-Ispá-nyi hivatalában meghagyatott; Második V. Ispánynak T. Szerdahelyi Ignác z előbbi Fő Notarius Ur választatott. Fő Bi-

rakká részszerént meghagyatván, részszerént választatván lettek Ts. Niczky Ignác, Örsy József, Dezse, Takáts, Heteyi István, Mikos János Urak. Fő Notariusnak neveztetett T. Niczky János Ur; 1-ső Vice Not. Talián Antal, 2-iknek Gömbös János Ur. Fő és Vice Fiscalisok Kamondi, Szél Imre, Tóth Károly Urak.

B é t s.

Az *Austriai Nemzeti Privilegiált Bankó* ideig való igazgatóit, kik a' rendelt választás szerént a' voksnak meghatározott többsége által projektáltattak, név szerént: a' Cs. K. Béváltó és Eltörlő Deputatio' Elölülői Helytartóját Gróf *Nemes Ádám* ő Excellentiáját, Deputatus Gróf *Mitrovskit*; továbbá Ritter *Geymüller Henrik* János, és *Hippenmeyer Conrad* János nagy kereskedő; *Ezelt József* és *Bogner Ferentz* polgári kereskedő; végezetve *Hornboster Kresztely György*'s *Berger Thaddeus* privilegiált Fabrikás urakat, mint igazgatókat, e' folyó Junius 12 dik napján költ végzése által kegyelmesen megerősíteni méltóztatott Ő Cs. K. Felsége.

Minekutánna a' Bankó' ideig való nyoltz igazgatóinak e'képpen lett kineveztetések a' Finantziái Ministerium által nekik írásban tudtokra adattatott volna, űk a' Finantziái Minister Gróf *Stadion* által e' hónap' 17-dik napján össze hivattattak, hogy magok között az *Austriai Nemzeti Privilegiált Bankó* nézve ugyan ezen hónapnak 1-ső napján költ Felséges Pátens' 3-dik paragraphusával megegyezőleg, a' Bankónak ideig való Kormányozójává három *Candidatusokat* javasoljanak. —

Ez a' választás még azon napon véghez ment, 's Gróf *Nemes*, mindjárt utánna *Geymüller* nagy kereskedő, 's ő utánna Deputatus Gróf *Mitrovskit*, egész megegyezéssel, ideig való Bankókormányozónak projektáltattak, melly után a' Finantziái Minister, az ő Felségétől tulajdonképpen erre kapott teljes hatalomnak ereje szerént, Gróf *Nemest*, mint ideig való Bankókormányozót megerősítette, 's azután a' Bankó-

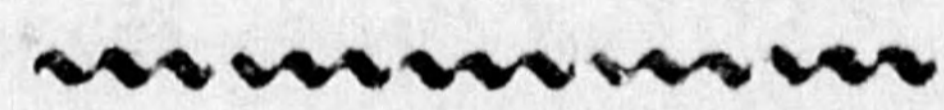
kormányozó úr, valamint szintén a' hét igazgatók is, a' magok újhivataljokhoz kötve levő hitet a' Finantziái Minister' kezébe, letették. —

A' Bankókormányozó Hitformája: —

„Esküszöm a' mindenható istenre, hogy, mint az ő Cs. K. Apostoli Felsége' ezen esztendőben Junius' 1-ső napján kijött Felséges Pátense által felállított *Austriai Nemzeti Privilegiált Bankó*nak Kormányozója, magamat, ezen Nemzeti Bankónak felállítatását és elintéztetését, a' papiros pénznek béváltatását 's az eltörlő fundusnak administráltatását illető Felséges Pátensben találtató rendelkezésekhez alkalmaztatom, 's ezen Bankóintitutumnak javát minden kitelhető erőmmel előmozdítom.“

A' Bankó ideigvaló igazgatóinak hitformája: —

„Esküszöm a' mindenható istenre, hogy én, mint az ő Cs. K. Apostoli Felsége' ezen esztendőben Junius' 1-ső napján kijött Felséges Pátense által felállított *Austriai Nemzeti Privilegiált Bankó*nak igazgatója, magamat, ezen Nemzeti Bankónak felállítatását és elintéztetését, a' papiros pénznek béváltatását 's az eltörlő fundusnak administráltatását illető Felséges Pátensben találtató rendelkezésekhez, alkalmaztatom, 's ezen Bankóintitutumnak javát minden kitelhető erőmmel előmozdítom.“

A' Saltzburgi újságban ezeket olvassuk: —

„Egygyik itt való főbb időtöltései közé tartozott ű Cs. K. Felségének a' Tirolisi nevezetes *Stutzosoknak* célra való lövése, melynek tartatása az itt véghez ment hódolás' alkalmatosságával kegyelmesen kirendeltetve lévén, Május 31-dik napján kezdődött el. Ez a' Tirolisiak' nemzeti innepe, most itt mind erre a' hódolási népes öszszegyülekezésre mind pedig az ő Császári Kir. Felsége' adományára nézve, méltán legnevezetesebbnek tartatik ezen tartomány kronikájában. A' mondott napon reggel a' Burg eleibe jöttek egész parádéval a' Stutzos-

sok, részszerént a' magok ő Felsége eránt való háládatos érzékenységeknek béjelenésére, részszerént pedig azért, hogy alázattal kérjék ő Felségét, hogy ezt az úgynevezett *Szabad-lövést* kegyelmesen megnyitni méltóztasson. Megnyervén kívánságokat a' Stutzosok, onnét a' lödőző helyre mentek, a' hova ő Cs. K. Felsége is hintóban délelőtti 9 óra felé megindulván, a' sorban álló Cs. K. katonaság, a' tartománybéli Stutzosok, 's a' polgári seregek között, az örvendező sokaságnak meg nem szűnő kiáltásai között megérkezett, 's a' Stutzosok' előljárói által tiszteltetett és fogadtatott. A' Stutzosok' és nézők' örvendező kiáltását, muzsika harsogás és mozsárágyuk' durrogása felségesítették. A' mi pedig ezen már magában is igen nagy fényességű inepet legditsőségesebbé, 's a' *Tirolisi* és *Vorarlbergi* népre nézve örökre emlékeztetéssé tette, e' volt, hogy ő C. K. Felsége tulajdon személye szerént méltóztatott a' lövést elkezdeni. Az után mind többtöbb Stutzosok jelentek-mega' lövöldözésre; ezekre is telt a' számok.

Felséges Urunk méltóztatott Ritter *Lebzelter* *Lajos* urat, a' maga eddig Romában volt Követjét, az Orosz Cs. Udvarhoz rendkívül való Követnek és tellyes hatalmú Ministernek kinevezni, 's helyébe addig, míg a' *Romai* Udvarhoz egy Cs. K. Követ rendelődne, a' követségi foglalatosságoknak folytatására, a' *Florenzai* Cs. K. Követet Gróf *Apony Antal* urat, oda rendelni, melyhezképp az elsőnek e' hónap' 5-dikén a' maga elhivattatását, a' másodiknak pedig az azt megelőző napon a' maga oda való rendeltetését illető leveleiket, ő Szentiségének által adni szerentséjek volt.

Erdélyben az üresen volt *Thesaurarius* fő hivatalra, ezen Nagy Fejedelemségnek eddig volt *Provinzialis Commissarius*át *Hallerkői* L. B. Gróf *Haller Gábor* úr ő *Excellentziáját*, méltóztatott kinevezni ő C. K. Felsége.

N. *Torontal* vármegye Törvényes Táblája' *Assessorának* T. *Divan Konstantinus* Urnak, maradékaival egyetemben a' Státus és Haza eránt különbkülömb alkalmazhatóságokkal bizonyított szolgálatai által szerzett érdemeire nézve az ő N. *Torontal* Vármegyében lévő tulajdon birtok szerént való *Pade* 's az ehez tartozó *Morotva* nevű jószágaira, *de Pade praedicatumrol* való Királyi Felséges *Consensust* adni, kegyelmesen méltóztatott ő Császári Királyi Felsége.

Hir-adások.

Ő Császári Királyi Felsége kegyelmesen megengedni méltóztatott, hogy T. N. Bihar vármegyében (a' nagy országos, posta, és kereskedő úthban fekvő) *Fekete-Tó* nevű helység, nem tsak hogy Mezővárossá legyen, hanem abban ennekutánna esztendőnként négy országos vásárok (sokadalmak), 's minden héten Tsötörtök napon rendes héti vásárok legyenek. Az országos vásárok ezeken a' napokon fognak esni, u. m: —

1). *Januariusban* Sz. Pál fordulásának napja — 2), *Aprilisben* Sz. *Vintze* napja — 3), *Juliusban* *Apostolok* oszlása napja — 4), *Oktoberben* Sz. Gál napjaik után, mindenkor az ezeket követő *Hétfű* napon, oly feltétel alatt mindazonáltal, hogy akkor, midőn a' nevezett innepnapok *Hétfűre* esnek, akkor a' vásárok az ezt követő napokon, és az innepnapokon soha ne tartassanak.

Jelentés.

Udvari Agens *Tekintetes Rosemán* *Jósef* úr eszébe vévén, hogy szállásának a' minap történt megváltoztatása miatt némely zavarodások történtek legyen, hogy ezután is e'félék ne történnyenek, azoknak tudósíttatása 's útasíttatása végett, kik az ő szolgálatjával vagy már eddig is éltek vagy pedig ennekutánna élni kívánnak, ezennel leleteti általunk, hogy az ő mostani szállása az *Alterfleischmarkt* nevű utzában, a' 748 szám alatt lévő házban van.